

ENCONTRE XATEBA 2017

La violència de gènere al País Valencià. Diagnòstic i reptes.

Encarna Canet Benavent. Universitat de València-IIDL

ENCONTRE XATEBA 2017

11 de novembre de 2017

La violència de gènere al País Valencià. Diagnòstic i reptes.

Encarna Canet Benavent. Universitat de València-IIDL

La violència contra la dona s'ha convertit en els nostres dies en una problemàtica social amb un alt cost per a les persones que la pateixen de forma directa i indirecta, i a més es tracta d'un àrea d'intervenció en la qual es troben involucrades professionals de diferents àmbits: policial, sanitari, judicial, serveis socials, educació...

Cada vegada són més les professionals del Treball Social, la Psicologia, les Forces de Seguretat, i el Dret que s'enfronten a aquests temes diàriament i en moltes ocasions sense la suficient preparació i sense els recursos i mitjans que serien necessaris. ¹

Es de gran importància a l'hora de reduir els casos de violència de gènere actuar a nivell macro social, amb tots els elements del sistema patriarcal i capitalista que fomenten i perpetuen la violència a nivell cultural, econòmic, polític, religiós, social...

Tanmateix les intervencions que realitzen les institucions avui en dia poden pecar d'epidèmiques, doncs estan centrades fonamentalment en el nivell assistencial i individual, és a dir, van adreçades a les víctimes i posseeixen sobre tot un

¹ El discurs de les professionals i la representació de la premsa sobre la violència de gènere al País Valencià. Tesi doctoral <http://roderic.uv.es/handle/10550/61269>

ENCONTRE XATEBA 2017

La violència de gènere al País Valencià. Diagnòstic i reptes.

Encarna Canet Benavent. Universitat de València-IIDL

caràcter pal·liatiu de les conseqüències de la violència en la dona. Si bé aquest treball és imprescindible i vital per a les dones i els seus fills i filles, hem de tenir clar que amb este model d'actuació no s'estan atacant les causes primigènies d'aquesta xacra social.

Considerem que és urgent una nova orientació en el tractament de la violència de gènere on la prevenció i el canvi radical de model social, econòmic, cultural i polític siguen l'eix fonamental sense oblidar evidentment l'atenció a les dones supervivents de la mateixa i a les seues filles i fills. Una orientació que a nivell professional ha de ser interdisciplinària, holística, que tinga en compte la interseccionalitat de la violència de gènere amb altres problemàtiques i que adopte una mirada feminista, on l'objectiu siga finalment l'apoderament de la dona i el canvi de model social.

En el moment actual ja contem a l'Estat Espanyol i al País Valencià amb uns recursos més adient a les necessitats de les dones, tot i que no són suficients i en ocasions tampoc són els adequats a les necessitats de les dones.

ENCONTRE XATEBA 2017

La violència de gènere al País Valencià. Diagnòstic i reptes.

Encarna Canet Benavent. Universitat de València-IIDL

La LO 1/2004 porta 13 anys funcionant, junt amb l'Ordre de Protecció (2003). S'han elaborat diversos protocols d'actuació als diferents camps d'intervenció. Les institucions estatals, autonòmiques i locals han redactat plans de mesures contra la violència de gènere. S'han establert ajudes econòmiques per a les dones afectades, la violència de gènere per fi és un delictes amb sanció penal, i socialment està força rebutjada en algunes parts del món.

També han sorgit durant aquests anys lleis contra la violència de gènere de caràcter autonòmic com la del País Valencià, la Llei 7/2012 de 23 de novembre Integral contra la violència sobre la dona.. La Llei del País Valencià avança un poc més que la estatal en el concepte de violència de gènere donat que afegeix la violència econòmica, la mutilació genital femenina i la tracta de dones i nenes, a més de la violència en les relacions de parella. Inclou també la violència contra les dones menors, i contra els fills i filles i persones al càrrec de la dona que la pateix.

ENCONTRE XATEBA 2017

La violència de gènere al País Valencià. Diagnòstic i reptes.

Encarna Canet Benavent. Universitat de València-IIDL

Ens hem dotat d'instruments i protocols per assegurar una atenció integral a la dona, per a la coordinació entre administracions i organismes de diferents àmbits, es parla de la necessària formació especialitzada de totes les professionals que intervenen en el circuit d'atenció, de la prevenció de la revictimització de la dona i les i els menors, d'assegurar la protecció de la dona i la confidencialitat de les seues dades, del foment de la seua autonomia...

Però des de la nostra mirada com a professionals de la intervenció amb dones i com a investigadores i docents del camp de la violència contra la dona, ens preocupa conèixer quins són els resultats de les actuacions i dels protocols posats en funcionament. Per avançar en la lluita contra la violència de gènere és imprescindible conèixer:

- si les nostres actuacions estan donant els resultats esperats;
- si hem aconseguit els objectius proposats;
- si els recursos són els adequats i els necessaris;
- si les i els professionals poden realitzar la seua tasca com cal i amb unes mínimes condicions laborals;
- si les persones a les quals va dirigida la nostra intervenció la troben útil per al trencament amb la situació de violència;
- si la protecció que oferim és la que cal;
- si els temps marcats s'ajusten a les necessitats reals;
- si el pressupost destinat és suficient...

Cal valorar l'eficàcia de la coordinació entre els diferents recursos, serveis, àrees...i l'impacte que han tingut aquests protocols en quant a la demanda dels recursos, la prevalença de casos de violència.

Tot i que la decisió última és de la dona, la qualitat de la intervenció professional pot ser un element facilitador per a ella de cara al trencament amb l'agressor, o un element hostil i burocràtic que promou la continuïtat amb la situació abusiva.

ENCONTRE XATEBA 2017

La violència de gènere al País Valencià. Diagnòstic i reptes.

Encarna Canet Benavent. Universitat de València-IIDL

Hem pogut observar com les qüestions de dificultat en la intervenció que es plantegen avui en dia als fòrums professionals, als articles especialitzats, a l'informe del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana (2017), entre altres, segueixen sent pràcticament les mateixes des de fa anys.

Per esbrinar el que està passant hem escoltat eixes dificultats en la veu de les professionals protagonistes mitjançant entrevistes en profunditat i les hem analitzat per conèixer el circuit de la intervenció professional en violència de gènere, com es pot millorar l'atenció a les dones i, al mateix temps, les condicions de treball per a les professionals. Coneixerem les fortaleses i les debilitats de les intervencions, del conjunt del sistema i dels recursos.

En eixe sentit cal que les diferents administracions posen atenció a les propostes que les professionals i el moviment feminista realitzen contínuament de cara a millorar. El Pacte Valencià contra la violència de gènere i masclista (2017) pot ser eixe instrument que necessitem.

Xàtiva 11 de novembre de 2017